

2026-02

pÿ — • Å Á É À ± Ê ° ® Ñ Å ½ µ Á³ ± Ñ⁻ ± Ñ Ä
 pÿ • » µ Å , µ Á⁻ ± Å , ‘ Ñ Æ ¬ » µ¹ ± Å ° ±¹
 pÿ ”¹ ° ±¹ ¿ Ñ Í ½ · Å : — À µ Á⁻ À Ä É Ñ · Ä ·
 pÿ ´¹ ± » µ¹ Ä ¿ Å Á³¹ ° ì Ä · Ä ± Å
 pÿ À » · Á ¿ Æ ¿ Á¹ ± ° î ½ Ñ Å Ñ Ä · ¼ ¬ Ä É ½
 pÿ ° » ⁻ ¼ ± ° ± Å Ñ Ä · ½ ••

pÿ š ± Á ± ´ ® ¼ ± Å , “ µ î Á³¹ ¿ Å

pÿ œ µ Ä ± Ä Ä Å Ç¹ ± ° ì Á³ Á ± ¼ ¼ ± ”¹ µ , ½ î ½ £ Ç - Ñ µ É ½ , £ Ä Á ± Ä ·³¹ ° ® Å ° ±¹ ‘ Ñ Æ ¬ » µ¹ ± /
 pÿ š ¿¹ ½ É ½¹ ° î ½ · Å¹ Ä Ä · ¼ î ½ , µ µ Ç ½ î ½ ° ±¹ ‘ ½ , Á É À¹ Ä Ä¹ ° î ½ £ À ¿ Å ´ î ½ , ± ½ µ Ä¹ Ä Ä ®

<http://hdl.handle.net/11728/13301>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

**«Η Ευρωπαϊκή συνεργασία στο Χώρο Ελευθερίας,
Ασφάλειας και Δικαιοσύνης: Η περίπτωση της
διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων ευρείας
κλίμακας στην ΕΕ»**

**Όνοματεπώνυμο: Γεώργιος Καραδήμας
Επιβλέπων Καθηγητής: Ευστάθιος Φακιολάς**

Φεβρουάριος 2026

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

**«Η Ευρωπαϊκή συνεργασία στο Χώρο Ελευθερίας,
Ασφάλειας και Δικαιοσύνης: Η περίπτωση της
διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων ευρείας
κλίμακας στην ΕΕ»**

**Διπλωματική Εργασία, η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση
μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στις Διεθνείς Σχέσεις, Στρατηγική
και Ασφάλεια, του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου.**

Όνοματεπώνυμο: Γεώργιος Καραδήμας

Αριθμός Μητρώου: 1241113203

Φεβρουάριος 2026

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Γεώργιος Καραδήμας, 2026

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Σελίδα Εγκυρότητας

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή: Γεώργιος Καραδήμας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής: Η Ευρωπαϊκή συνεργασία στο Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης: Η περίπτωση της διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων ευρείας κλίμακας στην ΕΕ.

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διατριβή εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ' αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις 13/02/2026, από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων: Φακιολάς Ευστάθιος, Επισκέπτης Συνεργάτης του Τμήματος Ιστορίας, Πολιτικής και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Τσαρδανίδης Χαράλαμπος, Καθηγητής στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Πιστικού Βικτωρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Διδάκτορας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Ο Γεώργιος Καραδήμας γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή συνεργασία στο Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης: Η περίπτωση της διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων ευρείας κλίμακας στην ΕΕ», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Ο Δηλών

Γεώργιος Καραδήμας

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία διερευνά την ευρωπαϊκή συνεργασία στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ) εστιάζοντας στην περίπτωση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων ευρείας κλίμακας της ΕΕ. Κύριος στόχος της μελέτης είναι η προσέγγιση της διαλειτουργικότητας, όχι αποκλειστικά ως τεχνολογικού μηχανισμού αλλά ως εργαλείου που συμβάλλει στην εμπάθυνση της συνεργασίας και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η έρευνα υιοθετεί την ποιοτική μέθοδο ανάλυσης περιεχομένου βασισμένη σε πρωτογενείς πηγές, όπως κανονιστικά κείμενα και στρατηγικές της ΕΕ, καθώς και σε βιβλιογραφία προερχόμενη από δευτερογενείς πηγές, ενώ ως κεντρικό αναλυτικό πλαίσιο χρησιμοποιείται το μοντέλο του David Easton, το οποίο επιτρέπει την εξέταση της ΕΕ ως ανοιχτού πολιτικού συστήματος που επεξεργάζεται κοινωνικές και διεθνείς πιέσεις για την παραγωγή δεσμευτικών αποφάσεων. Τα ευρήματα της εργασίας καταδεικνύουν ότι η διαλειτουργικότητα αποτελεί μια συστημική εκροή που προέκυψε ως απόκριση σε έντονες πιέσεις από το διεθνές περιβάλλον όπως η διεθνής τρομοκρατία και οι μεταναστευτικές κρίσεις. Αναδεικνύεται επίσης ο κομβικός ρόλος οργανισμών όπως η Europol και η eu-LISA, οι οποίοι λειτουργούν ως φορείς τεχνοκρατικής συνεργασίας και αλληλεξάρτησης. Η μελέτη καταλήγει ότι η διαλειτουργικότητα μετατρέπει τη συνεργασία από απλή πολιτική επιλογή σε πρακτική και λειτουργική αναγκαιότητα και η διαδικασία αυτή επαναπροσδιορίζει την άσκηση της κρατικής κυριαρχίας μέσω διασυνδεδεμένων δομών, προωθώντας την εμπάθυνση της ολοκλήρωσης στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας. Έμφαση επίσης δίνεται στο ότι η επιτυχία αυτού του εγχειρήματος εξαρτάται από τη διαρκή εξισορρόπηση μεταξύ της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Τέλος, υπό την παραπάνω συστημική προσέγγιση η μελέτη προσπαθεί να συνεισφέρει ως προς την ανάδειξη της διαλειτουργικότητας, συγκεκριμένα και εξιδεικευμένα ως εκροή του πολιτικού συστήματος της ΕΕ και φορέα θεσμικής εμπάθυνσης, φωτίζοντας παράλληλα τη σχέση μεταξύ τεχνολογικής σύγκλισης και πολιτικής ολοκλήρωσης στον ΧΕΑΔ.

Λέξεις-κλειδιά: Διαλειτουργικότητα, ΧΕΑΔ, Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Εσωτερική Ασφάλεια, Πολιτικό Σύστημα David Easton, Πληροφοριακά Συστήματα.

Abstract

This master's thesis examines European cooperation within the Area of Freedom, Security and Justice (AFSJ), focusing on the interoperability of the EU's large-scale information systems. The primary aim of the study is to approach interoperability not merely as a technological mechanism, but as an instrument that contributes to deepening cooperation and advancing European integration. The research adopts a qualitative content analysis methodology, drawing on primary sources such as EU regulatory texts and strategic documents, as well as secondary academic literature. David Easton's model serves as the central analytical framework, enabling the examination of the EU as an open political system that processes social and international pressures in order to produce binding decisions. The findings indicate that interoperability constitutes a systemic output that emerged in response to significant pressures from the international environment, including international terrorism and migration crises. The study also highlights the pivotal role of agencies such as Europol and eu-LISA, which function as drivers of technocratic cooperation and interdependence. It concludes that interoperability transforms cooperation from a political option into a practical and operational necessity, while this process redefines the exercise of state sovereignty through interconnected structures, thereby promoting deeper integration in the field of internal security. Emphasis is also placed on the fact that the success of this endeavour depends on a continuous balancing between operational effectiveness and the protection of fundamental rights. Finally, through this systemic perspective, the study seeks to contribute to the conceptualisation of interoperability, specifically as an output of the EU political system and as a vehicle of institutional deepening, while simultaneously shedding light on the relationship between technological convergence and political integration within the AFSJ.

Keywords: Interoperability, AFSJ, European Integration, Internal Security, David Easton's Political System, Information Systems.

Πίνακας Περιεχομένων

Κεφάλαιο 1- Εισαγωγή.....	1
1.1. Οριοθέτηση του ζητήματος	1
1.2. Θεωρητικές προσεγγίσεις της ολοκλήρωσης και της συνεργασίας.....	1
1.3. Ο ΧΕΑΔ και η διαλειτουργικότητα ως πλαίσιο ανάλυσης	3
1.4. Σκοπός, ερευνητικό ερώτημα και μέθοδος έρευνας	4
1.5. Σπουδαιότητα και διάρθρωση της εργασίας.....	5
Κεφάλαιο 2 - Συστημική προσέγγιση του πολιτικού οικοδομήματος της ΕΕ.....	6
2.1. Γενική Θεωρία Συστημάτων και ΕΕ	6
2.2. Η ΕΕ ως πολιτικό σύστημα υπό το μοντέλο του David Easton	8
2.3. Το πολιτικό σύστημα της ΕΕ: μία θέαση σύνθεσης	14
Κεφάλαιο 3 - Η Συνεργασία και Διαμόρφωση του ΧΕΑΔ	18
3.1. Η ιστορική εξέλιξη της συνεργασίας για την ασφάλεια στην Ευρώπη	19
3.2. Ο ΧΕΑΔ υπό την ανάγνωση του μοντέλου του Easton	22
3.3. Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί ως μηχανισμοί συνεργασίας στο ΧΕΑΔ: οι περιπτώσεις Europol και eu-LISA	25
3.4. Όρια και αναγκαιότητες της συνεργασίας στο ΧΕΑΔ	28
Κεφάλαιο 4 - Η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων στο ΧΕΑΔ	30
4.1. Από τα σιλό στη νέα αρχιτεκτονική: έννοια, θεσμικό πλαίσιο και λειτουργικός χάρτης των συστημάτων	31
4.2. Η διαλειτουργικότητα ως παράγωγο του πολιτικού συστήματος της ΕΕ	34
4.3. Προκλήσεις από τη χρήση της διαλειτουργικότητας.....	38
Κεφάλαιο 5 - Συμπεράσματα	40
Βιβλιογραφία.....	43

Πίνακας Ελληνικών Ακρωνυμίων

ΔΕΕ	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΥ	Τομέας Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΠΑ	Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
ΕΥΑΔ	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
Κ-Μ	Κράτη-Μέλη
ΤΝ	Τεχνητή Νοημοσύνη
ΧΕΑΔ	Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης

Πίνακας Αγγλικών Ακρωνυμίων

CIR	Common Identity Repository
ECRIS-TCN	European Criminal Records Information System for Third-Country Nationals
EDPS	European Data Protection Supervisor
EES	Entry/Exit System
ESP	European Search Portal
ETIAS	European Travel Information and Authorisation System
eu-LISA	European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice
HLEG	High-Level Expert Group
MID	Multiple Identity Detector
Prüm	Prüm framework for automated exchange of DNA, fingerprints and vehicle registration data